

Welke vinger te gebruiken?
Een reeks over vingerzettingen op de mandoline

Vele mandolinemethodes beginnen met een afbeelding van de toets die duidelijk maakt op welke plaats (vakje) de snaar moet worden ingedrukt om een bepaalde toon te verkrijgen. Acceptabel, maar niet erg creatief, het is enkel een weergave van hoe dingen kunnen zijn.

Meestal staan er ook aanwijzingen bij welke vinger te gebruiken. Dat is jammer want de indruk wordt gewekt dat de aangegeven vingerzetting de enige mogelijkheid is, terwijl dat niet het geval is. Wat weergegeven wordt is enkel de mening van de auteur.

Men leest bijvoorbeeld, dat de tonen tot en met het 7e vakje op de A-snaar als volgt ingedrukt dienen te worden:

B met de wijsvinger of 1e vinger;

C met de middelvinger of 2e vinger;

D met de ringvinger of 3e vinger;

E met de pink of 4e vinger.

Waarom zo?

Vele mandolinespelers spelen hun hele leven lang volgens deze comfortabele vereenvoudiging. Dit bespaart denkwerk, maar biedt geen openingen.

Het kan een uitdaging zijn om een paar (misschien) onbekende ideeën uit te proberen. Wie weet wijzigt je visie over dit onderwerp er wel over.

Belangrijk:

Ik probeer onderscheid te maken tussen feiten en goede ideeën en ik hoop dat je kritisch met mij meekijkt. De lijn tussen feiten en ideeën is soms erg dun, voornamelijk omdat ik zeer overtuigd ben van mijn aanbevelingen, maar dat maakt ze niet **waar**.

Wees op je hoede; **jij** ben zelf uiteindelijk verantwoordelijk voor wat je doet, ook al is het maar bij de beslissing welke vinger te gebruiken.

Veel plezier!

Deel I

Een muzikaal voorbeeld:

Example 1

Sometimes I write a metronome mark to remind you to play slowly!

M.M. ♩ = 56

Normal Arabic numerals like these indicate fingers

Keith David Harris

A number in a circle indicates a string, in this case the 3rd string, D.

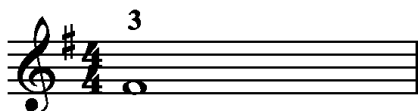
Probeer Voorbeeld 1 (Example 1), langzaam!!, speel alle tonen afslag en speel ze met de aangegeven vingers van de linkerhand.

Het is niet bijzonder moeilijk of vooruitstrevend, maar probeer het in ieder geval mooi te laten klinken.

Probeer nu het volgende:

Speel de toon F met de 3e vinger in plaats van de (wellicht) gewoonlijke 2e vinger.

Example 2

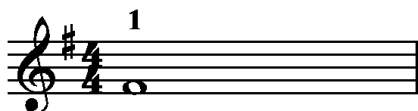
Speel de toon een paar keer, mooi en langzaam. Haal je vinger van de snaar en zet hem een paar keer terug op dezelfde plaats. Doe dit heel aandachtig en wees je bewust van het gevoel.

Hoe voelt het?

Vreemd misschien? **Fout**? Of heel normaal?

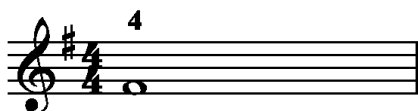
Probeer nu dezelfde toon maar dan met de 1e vinger, en vergelijk het resultaat. Klinkt het goed? Is het makkelijk? Langzaam – dat is de truc!

Example 3

En nu met de 4e vinger, de pink..

Example 4

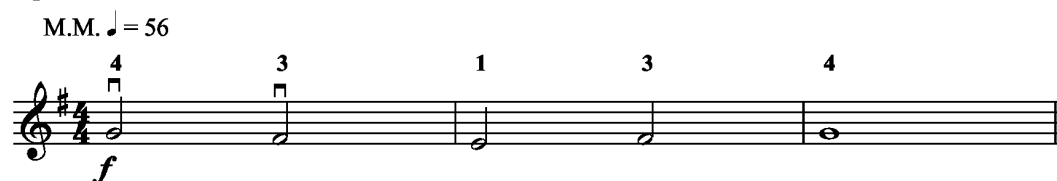

Klinkt de F nu net zo mooi dan wanneer je hem speelt met een andere vinger?
Als dat niet zo is, waarom niet?

Tot slot, nog een keer de tonen die we speelden aan het begin, maar deze keer met een andere **vingerzetting**. Bekijk de aangegeven vingerzetting zorgvuldig en laat je niet verrassen door je oude gewoontes.

Speel langzaam en mooi!

Example 5

Als je Example 5 overtuigend, langzaam en mooi kunt spelen zonder er al te veel bij na te denken, speel dan Example 1 weer (met de aangegeven vingerzetting) en vergelijk het **gevoel** en natuurlijk het muzikale resultaat!.

Een paar extra aandachtspunten:

1. Als je de toon G wil spelen (de 1^e toon uit Example 5) druk de snaar dan ook in op de **F en E**.
2. Dan speel je vervolgens de F, deze hoeft je nu niet meer neer te zetten, want hij staat al klaar! Je moet wel de vinger van de G optillen.
3. De 1e vinger staat nog steeds op de toon E, om deze toon te spelen hoeft je enkel je vinger van de F op te tillen.
4. Als je daarna de F weer speelt, laat je E-vinger dan staan. Speel je daarna de G dan staan alle drie de vingers weer op de snaar (zoals bij de 1e toon van Example 5).

Speel de tonen zonder tussenruimte, zo legato mogelijk.

Dit is genoeg voor het begin.

Bekijk het geheel nog eens en wordt je bewust van wat je doet. Speel Example 1 en 5 een paar keer bewust en voel de verschillen.

Volgende keer meer!

Keith Harris (1949) is een Australische mandolinist die sinds 1979 in Duitsland woont en werkt. Hij kreeg internationale bekendheid door zijn mandolineconcerten, echter na het vaststellen van de ziekte MS in 1990 heeft hij zich toegelegd op het doceren, dirigeren en componeren. Hij was 25 jaar lang één van de vaste docenten tijdens het Seminar van het NMP in Seppe en Biezenmortel. Marina Eckhardt heeft vele jaren als deelnemer het Seminar bezocht waarbij zij het gedachtegoed van Keith eigen heeft gemaakt en daarnaast een warme vriendschap met hem heeft opgebouwd. Meer info op: www.mandolin-lessons.com/ en www.marinaeckhardt.nl